

4 Enhedens udvikling - planens konsekvenser	1
4.1 Arealfordeling	2
4.2 Hugst og forråd	2
4.3 Naturområdernes udvikling.....	3
4.4 Publikumsfaciliteter	4
4.5 Landskabet – plan og konsekvens.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
4.6 Fortidsminder og kulturhistoriske spor	11
4.7 Fremtidig anvendelse af SNS Vendsyssels bygninger.....	11
4.9 Driftsplanens forhold til skovloven.....	13

4 Enhedens udvikling - planens konsekvenser

De overordnede driftsformål indebærer en flersidig og bæredygtig drift af enhedens arealer til friluftaktiviteter, naturbeskyttelse, sikring af kulturhistoriske og landskabelige værdier og træproduktion.

Som led i handlingsplanen for naturnær skovdrift er der fastlagt en langsigtet arealfordeling ved udlæg af skovudviklingstyper. Fordelingen fremgår af kapitel 4.1.

Den beregnede vedmasse i 2007, tilvækst og hugst i planperioden samt beregnet vedmasse ved planens udløb i 2021 fremgår af kapitel 4.2.

Udviklingen af naturområderne er beskrevet i kapitel 4.3.

I overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vision om at alle kender Styrelsen som dem, der tilbyder naturoplevelser og passer på naturen, vil der i den nye planperiode blive skabt flere og bedre natur- og friluftstilbud for enhedens brugere. Der skal være plads og muligheder for et rigt og varieret friluftsliv samtidig med at der også fortsat vil være arealer med stor grad af uforstyrrethed. De tiltag, der foreløbigt er planlagt fremgår af kapitel 4.4.

Planer og konsekvenser for landskabet er beskrevet i kapitel 4.5.

Den fremtidige anvendelse af SNS Vendsyssels boliger er beskrevet i kapitel 4.7.

I kapitel 4.8 er forslag om udfasning af den intensive landbrugsdrift.

Driftsplanens forhold til skovloven fremgår af kapitel 4.9.

4.1 Arealfordeling

I skovplanlægningen er ændringer i arealanvendelsen et vigtigt målepunkt. I den naturnære skovdrift sker ændringerne mere glidende da træartsskiftet sker gradvist over en eller flere trægenerationer. I tabellen nedenfor er vist nuværende træarter (driftsklasser) og de udlagte skovudviklingstyper.

De skovudviklingstyper der på langt sigt vil få størst arealmæssig betydning er Eg med skovfyr og lærk, Sitkagran med fyr og løvtræ, Ædelgran med bøg samt Skovfyr med birk og gran.

Sum af Areal Hektar	SUT kode												Ialt
	11	14	22	23	41	51	52	71	81	82	92	94	
Driftsklasse	Bøg	Bøg og gran	Eg med lind og bøg	Eg med skovfyr og lærk	Birk med skovfyr og gran	Gran med bøg og ær	Sitkagran og fyr med løvtræ	Ædelgran og bøg	Skovfyr, birk og rødgran	Bjergfyr	Græsnings-skov	Urørt skov	
1 Bøg	17	6		6	0		19	54	11		12	8	133
2 Eg	0	17	3	129	8	7	140	100	61	2	0	20	487
3 Ask og ær			3				4	6	2		0		15
4 Andet løvtræ	2	9	3	42	145	1	62	42	49	1	4	8	368
5 Picea-arter	2	54		218	25	35	982	361	325	5	8	161	2.176
6 Ædelgran		48		21		1	68	300	26		12	45	521
7 Bjergfyr		2		169	2	7	41	5	60	280		53	620
8 Andet nåletræ		40	2	543	34	5	857	277	750	54		50	2.611
9 Ubevokset	9	16	0	230	100	10	236	137	95	26	49	45	953
#I/T		2		1			3	11	16				33
Ialt	30	193	11	1.359	315	65	2.412	1.292	1.395	368	86	391	7.917

4.2 Hugst og forråd

Den beregnede mængde af træ i bevoksningerne pr. plandato 1. januar 2007 samt den beregnede hugst fremgår af nedenstående tabel. Planhugsten er den beregnede hugst i den 15 årige planperiode. Udgangspunktet er den beregnede mængde træ ved planperiodens start, den beregnede tilvækst og hugstpolitikken.

Driftsklasse	Status 2007		Ændringer				Status 2021	
			Tilvækst		Hugst			
	m3 i alt	m3/ha	m3 i alt	m3/ha	m3 i alt	m3/ha	m3 i alt	m3/ha
Bøg	14.900	106	9.200	66	4.100	29	20.200	144
Eg	13.600	30	17.800	39	7.600	17	24.000	52
Ask og ær	700	32	1.200	55	600	27	1.300	59
Andet løvtræ	34.800	72	28.500	59	5.200	11	58.400	121
Picea-arter	329.400	154	329.700	154	201.300	94	458.300	214
Ædelgran	96.600	192	68.400	136	42.600	85	122.500	243
Bjergfyr	132.300	151	11.800	14	3.100	4	141.200	162
Andet nåletræ	406.900	141	161.300	56	121.500	42	447.500	155
I alt	1.029.200	118	627.900	72	386.000	44	1.273.400	146

Den gennemsnitlige fordeling af hugsten på sortimenter fremgår nedenfor. Der er anvendt det generelle sortimentsforhold for Skov- og Naturstyrelsens driftsregioner, der ikke er tilpasset de særlige forhold der gælder for enkelt-distrikter.

Sortiment	Løvtræ					Nåletræ					I alt
	Bøg	Eg	Ask og ÆR	Andet løvtræ	I alt	Gran	Ædelgran	Bjergfyr	Andet nåletræ	Løvtræ	
Langtømmer	0	0	0	0	0	8.600	1.300	0	4.300	14.300	14.300
Korttømmer	0	0	0	0	0	35.900	7.600	0	27.800	71.300	71.300
Brænde	3.500	5.400	400	4.600	14.000	0	0	0	0	0	14.000
Emballagetræ	0	0	0	0	0	19.000	4.200	0	15.200	38.500	38.500
Energitræ	0	0	0	0	0	103.900	16.400	0	39.900	160.200	160.200
Skovflis	0	0	0	0	0	10.600	7.900	2.800	21.500	42.700	42.700
I alt	3.500	5.400	400	4.600	14.000	178.100	37.500	2.800	108.800	327.100	341.100
Ikke udnyttet vedmasse	500	2.200	200	500	3.400	23.000	5.100	300	12.700	41.000	44.400
I alt	4.100	7.600	600	5.100	17.400	201.000	42.600	3.100	121.500	368.100	385.500

4.3 Naturområdernes udvikling

Ud fra erkendelsen af at mange af SNS Vendsyssels naturarealer reelt har været, og stadig er under kraftig tilgroning består den umiddelbare opgave som egentlig naturgenopretning af de eksisterende arealer – det bør desuden overvejes om visse af disse må opgives og henlægges til naturlig tilgroning i krat og skov. Ambitionsniveauet for størrelse og plejetilstand af de åbne arealer afhænger af de bevillinger, der stilles til rådighed, og det er vigtigt, at det opstillede ambitionsniveau kan nås ved det faktiske bevillingsniveau. Hvis enhedens samlede naturareal skal øges kan det blive nødvendigt at acceptere at ikke alle naturarealer skal være ”åbne”. Det betyder at naturtyper som krat og urørt naturskov kan indgå i enhedens naturarealpulje på lige fod med de åbne typer. Desuden vil en identificering af nøglebiotoper også indgå således at hele eller dele af bevoksninger som før opfattedes som skov fremover vil få status af naturareal.

Reel konvertering af eksisterende skov hen imod en af de åbne naturtyper kan ske, hvor den opnåede naturmæssige gevinst er så stor, at det kan betinge bevillingsmæssig dækning til at afholde de nødvendige omkostninger. Det vil imidlertid være dyrt og uhensigtsmæssigt at vælge tidligere forholdsvis produktive arealer med kraftigt regenererende skovtræarter som sitkagran og contortafyr end f.eks. bjergfyr og østrigsk fyr på mager bund. Rydninger af sådanne arealer vil nemt kunne resultere i dannelse af klithede. Problemet vil dog være, at disse arealer vil være små og omgivet af frøkilder så en efterfølgende pleje er nødvendig. Fordelen vil være, at bevoksningsmonotonien opbrydes til en mosaik med en efterfølgende større mulighed for bedre artsdiversitet både med hensyn til planter og dyr.

Steder hvor det er muligt at tilstoppe grøftesystemer skal identificeres og vil i første omgang kunne føre til en hævnning af vandstanden og senere opløsning af skovbevoksningerne. Denne type

naturgenopretning vil først på længere sigt føre til plejekrævende foranstaltninger – og måske slet ikke.

I perioden 2006 – 2021 forsøges det at leve op til SNS's generelle Naturplejestrategi f.s.v. angår arealforskydning af de forskellige naturtyper, men prioriteringen og hovedindsatsen vil ligge på de eksisterende arealer som defineret i Proteus pr. 1. januar 2007.

Arealet af heder, ferske enge og strandenge, moser, søer og overdrev konsolideres og øges hvor dette er muligt. Tidligere blev en række hede og slettearealer registreret som klit. Dette er nu ændret så kun den hvide klit, som ikke er § 3 beskyttet er registreret som klit.

Arealer – mærket "KLI" – nedbringes således til reelt kun at omfatte hvid klit. Andre klittyper registreres som hede (klithede) eller overdrev. Alene dette vil betyde en øgning af arealtyper der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, der ikke omfatter "KLI" arealer. Denne konvertering er foretaget i forbindelse med kort og arealrevisionen 2006.

Dyreholdet konsolideres og sikres til fortsat naturpleje. Der udarbejdes forslag til hvordan SNS Vendsyssel evt. kan etablere et permanent dyrehold på fastlandet til sikring af en varig og stabil naturpleje, i lighed med den der er praktiseret på Læsø igennem mange år. Udvidelsen af naturarealer som beskrevet ovenfor bør ske i takt med dette dyrehold eller kun ske hvor forpagtnings- eller græsningsaftaler på forhånd kan etableres kontraktligt. Til støtte for udviklingen af dyrehold skal der iværksættes foranstaltninger med henblik på at markedsføre og afsætte økologisk kød fra enhedens egne dyr såvel som forpagteres.

4.4 Publikumsfaciliteter

Plan (konsekvens)

Vi vil arbejde for

- at der udvikles sunde og bæredygtige rekreative aktiviteter.
- at understøtte de internationale og nationale vandre, cykel- og ridestier med faciliteter.
- at forbedre mulighederne for nye friluftaktiviteter for befolkningen på statens arealer.
- forbedre de almindelige adgangs- og opholdsmuligheder på statens arealer.
- at der udvikles nærrekreative naturområder for større byer, som Aalborg, Skagen, Frederikshavn, Brønderslev og Hjørring.
- at inddrage borgere, lokale foreninger og myndigheder m.fl. mere direkte i driften af og samarbejdet om statens arealer.
- at udvikle forståelsen for naturen hos befolkningen gennem gode oplevelser og aktiviteter på statens arealer.
- forbedre adgangen til informationen om natur- og friluftstilbud.
- at etablere naturområder for friluftslivet efter tidssvarende temaer, som f.eks. "Vildmarken", "Naturesport", "Eventyrnaturen" og "Den dyrkede natur".
- at etablere hundeskove i de større skove.
- at der etableres fri teltning i de skove, hvor det er muligt.
- at der anlægges flere nye shelters og primitive overnatningspladser.

- at der er organiserede lejrpladser i alle de større skovområder.
- at der etableres gode adgangsforhold (besøgscentre) til skov-og naturområderne.
- at skovdriften foregår i passende blokke med et passende antal år imellem hvert indgreb.
- at strandene friholdes for kommercielle og urbane aktiviteter.

	bordebænke	bålplads	folderkasser	formidlings center	handicapsti	infotrolder	infotavle	lejrplads	madpakkeskur	piktogrampæle	p-plads	primitiv overnatningsplads	rasteplads	rdesti	shelter	stinet	toilet	toilet	tåm	i alt
Areal ved Hulsig																				0
Areal ved Lønstrup																				0
Areal ved Sulbæk																				0
Blokhus Plantage								1							2					3
Borfeld																				0
Bunken Plantage							1								1					2
Byfogedskov																				0
Danzigmand og Boden Hale											1									1
Fårup Klit														1						1
Gjøl Bjerg																				0
Grisholgaards Krat																				0
Hirsholmene						1	1	1												3
Hjørring-Astrup Skovrejsning									1						2					3
Hune Plantage																1				1
Hvide Fyr															1					0
Kajholm							1													2
Kjærsgård Strand																	1			1
Lien Skallerup																				0
Lilleheden Plantage																1				1
Lille Norge					1									1						2
Lunken															4					4
Læsa Plantage											1				2	1			1	5
Mosbjerg												1								1
Munkens Klit										3					1	1				5
Mårup Kirke																				0
Måstrup Mose																				0
Nejst Plantage		2													2	1				5
Nordmarken												1								1
Nybæk Plantage												1	1			1				3
Pinus Hvarre																1				1
P-plads ved Kodal																				0
P-plads ved Skallerup indlandsklit																				0
P-plads ved Aasted Ådal																				0
Rubjerg Krude Fyr							1				1									2
Rubjerg Plantage																				0
Rønnerne							1										1			2
Råbjerg Mose																				0
Råbjerg Plantage																1		1		2
Skagen Plantage							1					1				1			1	4
Skiverbakken	1																			1
Skiveren Plantage																				0
Slettingen															2					2
Slotved Skov							1													1
Sølsbæk Strand																				0
Tomby Plantage									1					1	2					4
Tranum Plantage							1	1						1						3
Tversted Klit	2						1									1				4
Tversted Plantage				1																1
Tversted Rimmer		1									1				2	1				5
Uggerby Plantage							1													1
Vester Sønderland		1									1					1				3
Videslet Engen																				0
Ålbæk Plantage			1												1	1				3
I alt	3	4	1	1	1	5	6	3	2	3	5	4	1	4	22	14	1	1	2	83

4.5 Landskabet – plan og konsekvens

Skov- og Naturstyrelsen har en særlig forpligtigelse til at varetage landskabelige hensyn i forvaltningen af arealerne. I denne driftsplanrevision er samspillet mellem lukket skov/plantage og åbne arealer vurderet. Både i den store skala, hvordan afgrænses skoven i forhold til det omgivne landskab og i den mindre skala, med hensyn til landskabselementer, udsigter, sigtelinjer og landskabelige sammenhænge inde i skoven. Mange af de plantager, der er i kystbæltet langs Jammerbugten og Tannisbugten og på Skagens Odde og på Læsø er plantet på klithedearealer på grund af sandflugten. I dag er problemet i langt højere grad tilgroning. Derfor er der i denne driftsplan gennemgået muligheden for at genoprette disse landskaber eller om nødvendigt, at ændre eksisterende landskaber ved at tilføre dem noget nyt.

Klithederne i Vendsyssel er mange steder dækket af nåletræsplantager. Senere sker der naturlig tilgroning på de omkringliggende klithedearealer. De åbne sammenhængende klithedearealer er både af lokal, national og international værdi og skal bevares eller genoprettes, hvor det er muligt og realistisk. Billedet her er fra Tranum.

Skematisk oversigt over de arealer, hvor de konkrete tiltag består af genopretning og ændring.

Flere af SNS, Vendsyssels arealerne indgår ikke i denne oversigt, da der for disse arealer gælder, at landskabskarakteren skal bevares og/eller vedligeholdes. Nærmere beskrivelse og placering kan findes i de arealvise beskrivelser samt på kortbilag.

Landskabs-karakterområde/Areal	Lang sigt	Kort sigt (15 år)
1/ Tranum Klitplantage	Rydning af ca. 260 ha i den vestlige del og sydlige del.	De sydlige arealer i Sandmosen kan ryddes i denne planperiode. Den vestlige del mellem Store Vande og Overklitten Sø vil ryddes i forhold til naturlig hugstfølge og hugstmodenhed. Det skønnes at 1/3 af arealet ryddes i planperioden.
2/ Blokhus Plantage	Genopretning af 94 ha – rydning til 50 % skov og 50 % åben klithede med søer.	I planperioden forventes at kunne gennemføre rydning til 75 % bevokset – primært i den østlige og centrale del af arealets flade partier.
3/ Nybæk Plantage	Den østlige del af plantagen ryddes og genoprettes til åben eng/mark evt. med bevaring af markskel.	Gennemføres i planperioden
4/		
5/ Tornby Plantage	I den sydvestlige del ændres landskabet til en mere åben græsningsskov, hvor ca. 25 % af skoven bevares i holme.	Rydning og etablering af græsning på 71 ha. Der ryddes i forhold til naturlig hugstfølge og hugstmodenhed. Det skønnes at 50 % af arealet ryddes i planperioden.
6/ Kajholm	Udsigten bevares, men afgrænsningen af skoven ud til udsigtslinjen gøres mindre rette.	Opvækst inden for kilen bevares, hvis de ikke skærmer for udsigten.
7/ Lilleheden Klitplantage	Den nordligste del af skoven ryddes for selvsåede og plantede træer. Langs de to åer fjernes nåltræer, mens enkeltstående løvtræer og grupper af løvtræer bevares. Adgangsmæssige sammenhænge med Nejst Plantage	Der udarbejdes en helhedsplan for sammenhænge mellem Lilleheden - og Nejst Plantager, sammen med kommunens arealer. Planen realiseres i denne planperiode.

	etableres.	
7/ Uggerby Klitplantage	Skovområdet op til og langs med Uggerby å frilægges. De gamle nordmansgran bevares. Klitområdet, som forløber mod vest herfor, gøres mere åbent ved at rydde ca. 50 %, og ved at bevare solitære træer og mindre trægrupper. Skovens nordlige grænse trækkes væk fra kysten. Den gamle egebevoksning bevares.	Landskabsplanen realiseres i takt med naturlig hugstfølge og hugstmodenhed. Realisering vil for 50 % vedkommende ske i planperioden.
8/		
9/		
10/		
11/ Tversted Klitplantage	I et større klitområde øst for den nordlige del af vejen til rasteplassen ved Tversted Søerne skabes der større variation ved at rydde ca. 50 % svarende til ca. 70 ha. Gamle ege gøres mere synlige.	25 % af arealet ryddes/tyndes kraftigt i planperioden. Der ryddes/tyndes i forhold til naturlig hugstfølge og hugstmodenhed.
11/ Råbjerg Plantage	Ryddes helt og arealet genoprettes som klithede med spredt bevoksning.	I planperioden traditionel hugst og naturlig foryngelse byggende på nuværende træarter
11/ Ålbæk Klitlantage	Ryddes så stensletterne får et landskabelig sammenhæng og den maximale udbredelse. Højspændingslinjer lægges i jord. Ådalen med Knasborg Å ryddes til 25 %, primært for nåltræer, så der skabes en landskabelig sammenhæng mellem ådalen og stensletterne. Åen genslynges, evt. i de gamle slyngninger.	Landskabsplanen for Stensletterne med arronderende arealer realiseres i planperioden. Ådalen med Knasborg Å realiseres 50 % i planperioden afhængig af hugstmodenhed og hugstfølge. Tilbageførsel af til åens oprindelige løb afhænger af et naturgenopretningsprojekt på Gårdbo Sø. Sandsynligvis ikke i

		denne planperiode.
11/ Bunken Klitplantage	<p>Det 160 ha store område mod vest, mellem de åbne klitheder, ryddes og genoprettes til klithede.</p> <p>Arealet øst for cyklestien ryddes og genoprettes som åben klithede.</p> <p>Der ryddes til udsigtskile i Døde Skov, så Kattegat vil kunne ses fra vejen.</p> <p>Dræn nedlægges på det våde område nord for campingpladsen, der ryddes til ca. 75 % i den nordlige del og til ca. 50 % i den sydlige.</p> <p>Tudsehavet friholdes for tilgroning.</p>	<p>I den vestlige del af Bunken Klitplantage syd for Råbjerg Mile påbegyndes ikke rydning i denne planperiode.</p> <p>Rydning af areal øst for cykelsti sker i planperioden.</p> <p>Der ryddes til udsigtskile i Døde Skov, ca. 52 ha i alt. Realiseres 50 % i planperioden afhængig af hugstmodenhed og hugstfølge i den nordlige del og 25 % i den sydlige del.</p> <p>Dræn nedlægges og arealet gøres til vådområde i det nordlige område i planperioden og delvis i det sydlige område.</p> <p>Tudsehavet friholdes for tilgroning i planperioden.</p>
11/ Skagen Klitplantage	Rødsten klit ryddes til åbent areal Arealet langs Stokrenden ryddes til 75 %, mest langs vandløbet og mod øst.	Rydningen ved Stokrenden realiseres i planperioden.
11/ Areal ved Hulsig	Lille skovområde ryddes helt og klithede genoprettes	Rydning i planperioden
12/Solsbæk	Hele arealet ryddes, bortset fra enkelte skovfyr	Rydning i planperioden
13/Hirsholmene		
14/Læsø Plantage	Nordøstlige arealer ryddes. Arealerne ved flypladsen ryddes og genskabes som åbne arealer	Nordøstlige arealer ryddes.
15/Rønnerne,	Arealerne ryddes for opvækst	

4.6 Fortidsminder og kulturhistoriske spor

Som beskrevet i statusafsnittet om historiske forhold m.v. (afsnit 1.5) er fortidsminderne hos SNS Vendsyssel som helhed i meget fin plejetilstand i henhold til plejeforskrifterne i bilag. Det er et mål at fastholde dette i planperioden. De konkrete mål, planer og konsekvenser er beskrevet i arealbeskrivelserne.

4.7 Fremtidig anvendelse af SNS Vendsyssels bygninger

Da der rådes over en forholdsvis stor bygningsmasse ønsker enheden at reducere mængden af især boliger. Reduktionen kan ske enten ved nedrivning, salg eller ændret anvendelse. Der er igennem længere tid sket en kraftig reduktion i skovfogedtjenestesteder. Boligerne er overgået til skovløbertjenestesteder, hvorved nogle skovløbertjenestesteder er blevet frigjort til salg eller er blevet udlejet til anden side. Den proces er ikke helt færdiggjort og det vurderes at yderligere to skovløbertjenestesteder vil kunne sælges, hvoraf det ene salg ligger lige for. De huse, der ønskes nedrevet, kan ikke sælges pga. skovlovsmæssige forhold eller ønskes nedrevet pga. landskabelige forhold.

SNS Vendsyssel ønsker følgende huse bevaret som tjenestesteder:

Tranum	Hjelmen Myrensgård
Blokhus	Blokhusgård
Tornby	Russerbakkehus
Lilleheden	Langagerhus
Uggerby	Kysthus
Tversted	Hvarrebakkehus
Aalbæk	Aalbækhus
Bunken	Bunkenhus
Skagen	Byfogedgården V. Opsyn
Læsø	Skovgård Kærhus

SNS Vendsyssel forestiller sig at følgende kan iværksættes i denne planperiode:

Garvergården	Sælges snarest
Gl. Hvarre	Overgår til forpagterbolig for Tranum Klit camping snarest
Rødhusminde	Overgår til forpagterbolig for Rødhus Klit camping når den nuværende medarbejder flytter og forpagtningskontrakt for campingpladsen fornyes
Sandgården	Nedrives når forpagtningskontrakt ophører og nedrivningstilladelse kan opnås
Kræmmerens hus	Overgår til anden anvendelse, hvis ikke boligen kan lejes ud til en medarbejder

SNS Vendsyssel forestiller sig at følgende kan iværksættes i denne eller en efterfølgende planperiode:

Østre Opsyn i Tranum	Nedrives på sigt
Smedens hus	Nedrives på sigt
Sulbækhus	Sælges, når de nuværende lejere flytter
Ll. Norge	Sælges, når de nuværende lejere flytter ?
Tversted Opsyn	Sælges, hvis der ikke er en skovløber til boligen
Klitten	Sælges, hvis der ikke er en medarbejder til boligen
Klitgården	Hvis forsvaret opsiges kontrakten, bør hele ejendomsmassen nedrives
Mårup Kirke	Der er udarbejdet handlingsplan for nedtagning
Rubjerg Knude Fyr	Kan også styrte i havet hvis kystnedbrydningen på stedet fortsætter

4.8 Udfasning af den intensive landbrugsdrift

I planperioden udfases forpagtningsaftaler med fri avl eller græs i omdrift. Da landbrugsjorderne er forpagtet ud på 5-årige og fra bortforpagters side uopsigelige kontrakter, vil beslutningen resultere i en gradvis udfasning. De fremtidige forpagtningskontrakter vil blive udformet som egentlige naturpleje kontrakter med græsning og/eller høslæt. Det vil herefter ikke længere være tilladt at omlægge eller gødske jorderne.

Beslutningen er truffet i lyset af, at de fleste af vores landbrugsarealer ligger på meget mager jord og som naboer til naturarealer, der er sårbare overfor eutrofiering. Med udfasning af den intensive landbrugsdrift vil mængden af naturarealer øges, men også kvaliteten af de tilstødende naturarealer forventes forbedret. Det forventes endvidere at driftsændringen kan være med til at bremse den forringelse af naturværdierne, der generelt sker i det åbne land.

Beslutningen skal også ses i lyset af de økonomiske perspektiver, hvor ophør med intensiv landbrugsdrift forventes at være en meget billig og hurtig måde at øge naturindholdet og sikre den sårbare flora- og fauna der knytter sig til enhedens næringsfattige og lysåbne naturtyper.

Udfasningen vil samtidig betyde en væsentlig øgning i offentlighedens adgang til arealerne, idet der er fri adgang på naturarealer mod meget begrænset adgang på dyrkede arealer.

Det forventes at de fleste af vores ca. 15 egentlige landbrugsforpagtere ikke ønsker at gentagne kontrakterne under de markant anderledes vilkår. Dette åbner op for en udvidelse af de eksisterende hegninger med tilstødende markarealer. Nogle arealer vil således kunne forpagtes ud til nogle af vores eksisterende forpagtere. Det kan heller ikke afvises at andre landmænd eller hobbyavlere i lokalområdet kan have interesse i ekstensiv græsning eller høslæt. Da arealerne er flade og homogene kan driften med fordel bestå i slåning, og vi er derfor ikke afhængige af at indgå kontrakter med dyreholdere. Egen drift med simpel brakpudsning eller sent høslæt er økonomisk

fordelagtig set i lyset af de eksisterende tilskudsmuligheder, ligesom en række truede og sjældne dyr og planter såsom engsnarre, djævelsbid og hedepletvinge vil drage nytte heraf.

4.9 Driftsplanens forhold til skovloven

Kapitlet her beskriver denne driftsplans forhold til skovlovens bestemmelser. For alle projekter omhandlet af driftsplanen gælder dog, at SNS Vendsyssel også må sikre sig, at evt. fornødne tilladelser og dispensationer efter andre lovbestemmelser er indhentet før igangsættelse. Det samme gælder andre arealmæssige bindinger der selvfølgelig også skal være afklaret. Endelig kræver visse foranstaltninger i Natura 2000-områderne anmeldelse i henhold til naturbeskyttelsesloven.

De aktiviteter i fredskov, som kræver en behandling efter skovloven, kan opdeles i to kategorier: tiltag, som forudsætter en dispensation fra skovlovens bestemmelser, og tiltag, der forudsætter en anmeldelse som følge af de særlige bestemmelser for skov beliggende indenfor Natura 2000-områderne.

Foruden de aktiviteter der er nævnt ovenfor, indgår der i denne driftsplan en række aktiviteter, hvor forholdet til skovloven konkret er vurderet:

Der udlægges i forbindelse med denne driftsplan urørt skov hos SNS Vendsyssel. Udlæggene omfatter såvel små (1-5 ha) som større arealer (>100 ha). Disse udlæg vurderes ikke at kræve tilladelse efter skovloven. Arealerne ingen steder over 10 % af den enkelte skovs bevoksede areal. Der er tale om aktiviteter, der er led i den overordnet planlægning for distriktet.

Som et led i den overordnede landskabsplan for distriktet, er der fokuseret på en række arealer, hvor *rydning af skoven* til fordel for åbne naturarealer vil have betydelig positiv effekt på både natur, landskab og friluftsmæssige værdier. Der er ingen steder tale om, at de arealer der ryddes, overstiger skovlovens 10 % regel.

Som et led i opfølgningen på Handlingsplan for naturnær skovdrift, vil skovenes naturlige hydrologiske forhold blive genoprettet. Det vil først og fremmest ske ved at grøftesystemerne ikke længere vedligeholdes. En række steder, hvor det skønnes at have særlig værdi (blandt andet i forbindelse med udlæg af urørt skov), vil der dog ske aktive lukninger af grøftesystemerne. Ud fra vurderinger af de konkrete arealer er der ikke fundet behov for skovlovstilladelser.

Kapitlet vedrører kun forholdet til skovloven. Det er til enhver tid distriktets ansvar at sikre sig, at projekter lever op til skovlovens krav, og at der er indhentet de fornødne tilladelser forud for igangsættelsen. Også andre foranstaltninger end de her nævnte - eller overhovedet i nærværende driftsplan fastlagte - kan kræve behandling efter skovloven.

Anmeldelsespligtige aktiviteter i fredskov

Ingen

Forudsete fremtidige behov for anmeldelser

Lukning af grøfter/tilbageførsel til naturlige hydrologiske forhold i forbindelse med udlæg af urørt skov.

Anlæg i øvrigt, der er nødvendige for skovdriften

Endvidere er i planen beskrevet en række vandstandshævninger. Disse indgreb har til formål at pleje / berige naturen og er for de flestes vedkommende så små og med en sådan lokalisering, at de skønnes ikke at kræve skovlovstilladelse.